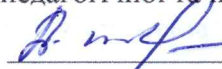

**Приватне акціонерне товариство
«Приватний вищий навчальний заклад
«Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»**

Кафедра інформаційних технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

 Дмитро ШВЕЦЬ

“ 28 ” 08 2026 року

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ОК 03 СЕРТИФІКАЦІЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Освітня програма: **КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ**

Спеціальності: **F7 КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

2026-2027 н.р.

Мова викладання: українська

Прізвище, ім'я та по-батькові викладача(ів)/розробника(ів):
Доктор філософії з міжнародного права Булгакова Дар'я Анатоліївна

Електронна адреса викладача(ів): d.bulgakova@econom.zp.ua

Дні занять за розкладом _____ згідно з розкладом занять _____

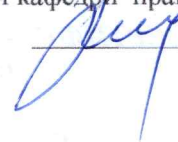
Графік консультацій (онлайн консультації) _____ згідно з графіком консультацій _____

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.zieit.zp.ua/course/view.php?id=365>

Силабус схвалено на засіданні кафедри: права та публічного управління

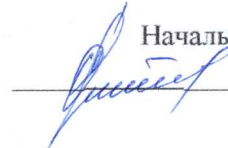
Протокол від "28" серпня 2026р. № 1

Завідувач кафедри права та публічного управління
_____ (Гулевська Г.Ю.)

Силабус погоджено

Начальник навчального відділу

Ольга Сташкевічус

1. Опис освітнього компонента

Анотація освітнього компонента (Призначення освітнього компонента)	Призначення освітнього компонента — формування у здобувачів вищої освіти поглиблених теоретичних знань та практичних компетентностей у сфері нормативно-правового регулювання стандартизації, технічних регламентів і оцінки відповідності, захисту інформації в інформаційно - комунікаційних системах, охорони прав на винаходи і корисні моделі, а також правового захисту авторських і суміжних прав у процесі розроблення та використання інформаційних технологій.
Мета вивчення	Формування у здобувачів вищої освіти здатності застосовувати поглиблені теоретичні знання та практичні навички у сфері нормативно-правового регулювання стандартизації, технічних регламентів і оцінки відповідності, захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах, охорони прав на винаходи і корисні моделі, а також авторських і суміжних прав у процесі розроблення та використання інформаційних технологій; набуття компетентностей щодо правового забезпечення створення, впровадження та використання ІТ-продуктів, дотримання вимог інтелектуальної власності та забезпечення їх правової безпеки протягом життєвого циклу.
Завдання освітнього компонента	Основними завданнями вивчення ОК «Сертифікація, стандартизація і правовий захист в галузі інформаційних технологій» є: 1) Формування системи нормативно-правових знань через засвоєння положень законодавства України, що регулюють відносини у сфері інформаційних технологій, стандартизації, технічного регулювання, оцінки відповідності, інформаційної безпеки та інтелектуальної власності. 2) Формування компетентностей у сфері сертифікації та оцінки відповідності, шляхом набуття навичок із застосування відходів про принципи, види та процедури стандартизації, технічні регламенти, стандарти у сфері інформаційних технологій, а також порядок проведення оцінки відповідності інформаційних технологій, продукції та послуг установленим вимогам. 3) Забезпечення правового захисту інформації за допомогою засвоєння правових засад захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах, забезпечення інформаційної та кібербезпеки, а також правових механізмів запобігання та реагування на порушення у цій сфері. 4) Опанування механізмів правової охорони інтелектуальної власності та формування знань і практичних навичок щодо правової охорони комп'ютерних програм, баз даних, винаходів і корисних моделей, а також авторських і суміжних прав, що виникають у процесі розроблення та використання інформаційних технологій. 5) Застосування правових механізмів регулювання сучасних інформаційних технологій та аналіз правових аспектів використання штучного інтелекту, хмарних технологій, віртуальних активів, смарт-контрактів та інших сучасних цифрових технологій з урахуванням вимог інформаційної безпеки та захисту прав інтелектуальної власності.
Передумови для вивчення освітнього	Знання та навички, отримані під час навчання та успішного завершення попереднього рівня освіти. Базові знання з інформаційних

компонента (пререквізити)	технологій та базові поняття цивільного і інформаційного права.
Загальні та спеціальні компетентності	ЗК1 Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7 Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК3 Здатність проектувати комп'ютерні системи та мережі з урахуванням цілей, обмежень, технічних, економічних та правових аспектів. СК6 Здатність використовувати та впроваджувати нові технології, включаючи технології розумних, мобільних, зелених і безпечних обчислень, брати участь в модернізації та реконструкції комп'ютерних систем та мереж, різноманітних вбудованих і розподілених додатків, зокрема з метою підвищення їх ефективності СК12 Здатність проектувати, розробляти та супроводжувати розподілені комп'ютерні системи та технології
Результати навчання	РН5. Розробляти і реалізовувати проекти у сфері комп'ютерної інженерії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням інженерних, соціальних, економічних, правових та інших аспектів. РН8. Застосовувати знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення і правил експлуатації програмно-технічних засобів комп'ютерних систем та мереж для вирішення складних задач комп'ютерної інженерії та дотичних проблем. РН11. Приймати ефективні рішення з питань розроблення, впровадження та експлуатації комп'ютерних систем і мереж, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень РН14. Проектувати, розробляти та супроводжувати розподілені комп'ютерні системи та технології

2. Обсяг та ознаки освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента		
		денна форма навчання	заочна та дистанційна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузі знань: <i>Галузь знань: F«Інформаційні технології»</i>	Обов’язковий (згідно НП)		
Модулів -1	Спеціальність: <i>F7«Комп’ютерна інженерія»</i>			
Змістових модулів – 3		Рік підготовки (всі дані згідно РП)		
Загальна кількість годин – 90		1-й		1-й
		Семестр		
	1.-й		1.-й	
	Лекції			
	10 год		4 год	
	Практичні, семінарські			
	20 год		6 год	
	Лабораторні			
	Самостійна робота			
	60 год.		80 год.	
В т.ч. індивідуальні завдання:				
Вид контролю*:				
Залік		Залік		

3. Дидактична карта освітнього компонента

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек	прак	лаб	сем	с.р.		лек	прак	лаб	сем	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Нормативне забезпечення та стандартизація у сфері інформаційних технологій												
Тема 1. <i>Правове регулювання сфери інформаційних технологій</i>	10	1	2			7	10	1	1			8
Тема 2. <i>Стандартизація в інформаційних технологіях</i>	10	1	2			7	10		1			9
Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення та Кодекс усталеної практики</i>	10	1	2			7	10					10
Разом за змістовним модулем 1	30	3	6			21	30	1	2			27
Змістовний модуль 2. Технічні вимоги до інформаційно-комунаційної продукції												
Тема 4. <i>Технічні регламенти</i>	10	1	2			7	10	1	1			9
Тема 5. <i>Оцінка відповідності</i>	10	1	2			7	10		1			8
Тема 6. <i>Захист інформації в інформаційно-комунаційних системах</i>	10	1	2			7	10					10
Разом за змістовним модулем 2	30	3	6			21	30	1	2			27
Змістовний модуль 3. Захист особистих немайнових і майнових прав на результат інформаційної технології												
Тема 7. <i>Правове регулювання інтелектуальної власності</i>	10	1	2			7	10	1	1			8
Тема 8. <i>Захист особистих немайнових та майнових авторських та суміжних прав</i>	10	2	4			4	10	1				9

Тема 9. Охорона прав на винаходи і корисні моделі	10	1	2			7	10		1			9
Разом за змістовним модулем 3	30	4	8			18	30	2	2			26
Разом за 1 модулем	90	10	20			60		4	6			80
Усього годин	90	10	20			60	90	4	6			80

3.1. Карта лекційних занять

№ теми	Теми лекційних занять	План теми	Годин для	
			денна	заочна
1	Тема 1. Правове регулювання сфери інформаційних технологій	- Поняття та джерела ІТ-права. - Система нормативно-правового регулювання ІТ в Україні. - Міжнародне правове регулювання цифрових технологій. - Правовий статус суб'єктів ІТ-діяльності.	1	1
2	Тема 2. Стандартизація в інформаційних технологіях	- Суб'єкти стандартизації, повноваження державних органів, національний орган стандартизації, технічні комітети та інші учасники. - Засади і процедури розроблення, прийняття, скасування національних стандартів. - Засади перевірки та застосування національних стандартів.	1	
3	Тема 3. Інформаційне забезпечення та Кодекс усталеної практики	- Доступ до інформації про стандарти та право власності на національні стандарти. - Кодекси усталеної практики. - Міжнародна співпраця у сфері стандартизації та фінансування робіт зі стандартизації.	1	
4	Тема 4. Технічні регламенти	- Поняття, призначення та сфера застосування технічних регламентів. - Структура та зміст технічних регламентів. Обов'язкові вимоги до продукції та процесів. - Відповідність вимогам технічних регламентів. - Презумпція відповідності. Застосування національних та міжнародних стандартів для забезпечення відповідності технічним регламентам. - Правові наслідки порушення вимог технічних регламентів.	1	1
5	Тема 5. Оцінка відповідності	Поняття, принципи та види оцінки відповідності.	1	

		- Добровільна та обов'язкова оцінка відповідності. Декларування відповідності. - Органи з оцінки відповідності та вимоги до них. Документи та результати оцінки відповідності. - Знак відповідності технічним регламентам. Визнання результатів оцінки відповідності. - Контроль за дотриманням законодавства та відповідальність за порушення процедур оцінки відповідності.		
6	Тема 6. Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах	- Терміни, об'єкти захисту та суб'єкти відносин. - Доступ до інформації, відносини між володільцями, власниками та користувачами систем. - Умови обробки інформації в системі. Забезпечення захисту інформації в системі. - Повноваження державних органів і відповідальність за порушення законодавства.	1	
7	Тема 7. Правове регулювання інтелектуальної власності	- Суб'єкти інтелектуальної власності у сфері ІТ. - Розподіл правомочностей між розробником, роботодавцем і замовником, визначення належності особистих немайнових і майнових прав на результати інтелектуальної діяльності. - Договори у сфері інтелектуальної власності та надання інформаційних послуг.	1	1
8	Тема 8. Захист особистих немайнових та майнових авторських та суміжних прав	- Терміни, правове регулювання, сфера дії та повноваження державних органів. - Суб'єкти й об'єкти, особисті немайнові та майнові права, авторство, співавторство, службові та замовні твори, суміжні права, комп'ютерні програми, бази даних, вільне використання та строки охорони, строки чинності суміжних прав. - Способи розпоряджання майновими правами, їх передання, ліцензійні та публічні ліцензії, колективне управління. - Підстави та способи захисту, цивільно-правові засоби, припинення порушень, обов'язки хостинг-провайдерів та відповідальність.	2	1
9	Тема 9.	Умови надання правової охорони та	1	

	Охорона прав на винаходи і корисні моделі	патентоздатність. - Права винахідника, роботодавця, правонаступника та першого заявника. - Подання та експертиза заявки, пріоритет, міжнародна заявка, реєстрація, публікація, оскарження та видача патенту. - Права, обов'язки та обмеження майнових прав, випадки, що не визнаються порушенням. - Припинення державної реєстрації та визнання прав на винахід чи корисну модель недійсними. - Порушення прав володільця патенту та способи їх захисту.		
	Разом		10	4

3.2. Карта практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ теми	Назва теми	Назва роботи	Годин для	
			денна	заочна
1-3	Змістовний модуль 1. Нормативне забезпечення та стандартизація у сфері інформаційних технологій	Практична робота №1. Кейс-стаді (опрацювання практичної ситуації) Підсумковий практичний семінар Нормативне забезпечення та стандартизація у сфері інформаційних технологій. Правовий аналіз ситуації	6	2
4-6	Змістовний модуль 2. Технічні вимоги до інформаційно-комунаційної продукції	Практична робота №2. Опрацювання нормативно-правового акту (робота із законодавчою базою) Підсумковий практичний семінар Технічні вимоги до інформаційно-комунаційної продукції. Дебати з проблемних питань	6	2
7-9	Змістовний модуль 3. Захист особистих немайнових і майнових прав на результат інформаційної технології	Практична робота №3. Правове регулювання інтелектуальної власності (робота із законодавчою базою) Підсумковий практичний семінар Захист особистих немайнових і майнових прав на результат інформаційної технології. Завдання з надання розгорнутих відповідей	8	2
	Разом		20	6

3.3. Карта самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Вид роботи	Кількість годин	
			денна	заочна
1	Змістовний модуль 1. Нормативне забезпечення та стандартизація у сфері інформаційних технологій	Опрацювання конспектів лекцій 1-3. Підготовка до практичної роботи №1	21	27
2	Змістовний модуль 2. Технічні вимоги до інформаційно-комунаційної продукції	Опрацювання конспектів лекцій 4-6. Тестування. Підготовка до практичної роботи №2.	21	27
3	Змістовний модуль 3. Захист особистих немайнових і майнових прав на результат інформаційної технології	Опрацювання конспектів лекцій 7-9. Підготовка до практичної роботи №3	18	26
Разом			60	80

4. Індивідуальні завдання

Підготовка та захист тез доповіді на одну з тем освітнього компонента за вибором здобувача вищої освіти.

5. Методи навчання	<i>Дидактична карта даної дисципліни</i> передбачає проведення лекційних та практичних занять, самостійної роботи. Лекційний курс проводиться згідно з планом у відповідності до даного силябусу дисципліни з метою розкриття теоретичних знань та практичних компетентностей у сфері нормативно-правового регулювання, стандартизації, технічних регламентів і оцінки відповідності, захисту інформації в інформаційно - комунікаційних системах, охорони прав на винаходи і корисні моделі, а також правового захисту авторських і суміжних прав у процесі розроблення та використання інформаційних технологій. Практичні заняття проводяться у формі семінару. Основна мета практичних робіт - набуття студентами практичних навичок з застосування інструментарію нормативно-правового регулювання, стандартизації, технічних регламентів і оцінки відповідності, захисту інформації в інформаційно - комунікаційних системах, охорони прав на винаходи і корисні моделі, а також правового захисту авторських і суміжних прав у процесі розроблення та використання інформаційних технологій. Практичні роботи виконуються згідно з методичними вказівками з урахуванням самостійних завдань, що регламентуються викладачем. <i>Самостійна робота студента</i> -опрацювання теоретичного матеріалу, винесеного на самостійну роботу через вивчення відповідних лекцій та виконання завдань. - підготовка до підсумкового контролю. Кожен студент має доступ до самостійної роботи у комп'ютерних аудиторіях інформаційно-обчислювального центру. <i>Консультації з дисципліни</i> проводяться згідно з розкладом проведення консультацій, наданого кафедрою та затвердженого навчальним
---------------------------	---

	відділом. Консультації проводяться на платформі ЦДО, в аудиторії (закріпленої за кафедрою або викладачем) або за допомогою відео-конференції. Консультаційна робота спрямована на допомогу в опануванні студентами методології певної теми чи розділу, методами самостійної навчальної роботи. 1. Під час проведення лекцій використовуються словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні вправи. 2. Логічні - індуктивні (від одиничного до загального) та дедуктивні (від загального окремого) умовиводи використовуються під час проведення практичних занять 3. Проблемно-пошукові, дослідницькі, евристичні, аналітичні методи та форми роботи використовуються під час самостійної роботи студентів та практичних заняттях.
6. Система контролю та оцінювання.	Система складається з поточного, модульного та підсумкового контролю: <u>Поточний контроль</u> полягає у тому, що здобувачі освіти виконують завдання у вигляді відкритих запитань та надання відповідей, опрацювання нормативно-правових актів, кейс-стаді, за яким студенти вивчають та надають правову оцінку модельній ситуації з кожного модулю у відповідні аудиторні часи та у часи самостійної роботи та виконують завдання до тем. Виконана робота комплексно оцінюється викладачем, враховуючи критерії, наведені в методичних вказівках до роботи. Результат виконання кожного завдання оцінюється окремо. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань та практикум, що узагальнюють всі розділи курсу та формують системний погляд на проблематику. Їхній максимальний сумарний рейтинговий бал становить 60 балів. <i>Модульний контроль</i> проводиться у відповідності до наказу ректора «Про проведення поточного та семестрового контролю успішності студентів інституту» згідно за розкладом, встановленим навчальним відділом. Модульний контроль проводиться на відповідному до графіку освітнього процесу тижні. Формою проведення модульного контролю є виконання модульної контрольної роботи у середовищі moodle у формі тестів та/або письмових завдань. Тривалість складання модульної контрольної роботи не перевищує двох академічних годин. Максимальний рейтинговий бал при цьому не перевищує 40 балів. <i>Підсумковим контролем</i> засвоєння дисципліни є залік Підсумковий контроль автоматично проставляється як сума рейтингових балів поточного та модульного контролю. При наявності мінімально необхідної кількості балів поточного контролю (від 20 балів) студент має змогу скласти залік під час сесії, згідно за розкладом, встановленим навчальним відділом. Кількість максимальних рейтингових балів становить 40. Ці бали замінюють рейтингові бали модульного контролю, та у разі достатньої кількості з поточним контролем ставиться відповідна оцінка.
7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.	З метою якісної підготовки фахівців кожному студенту на базі ОЦ ЗІЕІТ надається спеціально сформований та схвалений рішенням кафедри програмно-апаратний комплекс навчально-методичного забезпечення, що містить наступне: - обліковий запис (профіль користувача) на сервері обчислювального

	центру, що забезпечує санкціонований вхід до комплексу, регламентує певні права та правила користування, надає можливість контролю над відвідуванням; - персональний комп'ютер з мережним постійним запам'ятовуючим пристроєм, що підключається; - повний комплект системного та прикладного програмного забезпечення (вільного користування або з наявністю відповідної ліцензії); - комплект навчально-методичного матеріалу, що містить у повному обсязі методичне забезпечення, базову та допоміжну літературу. Для повноцінного вивчення дисципліни надається навчально-методичний матеріал, що міститься у профілі користувача у системі moodle. Для доступу до якого необхідно мати персональний комп'ютер (ноутбук, мобільний пристрій (телефон, планшет) зі стабільним інтернет-зв'язком
8. Неформальна/інформальна освіта	Здобувач освіти має можливість перезарахувати окремі теми (відповіді на семінарах, практичні завдання) або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни. При цьому контрольні заходи з дисципліни виконуються на загальних підставах. Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості. <i>Рекомендовані курси (студент має можливість запропонувати свій курс та узгодити його з викладачем):</i> Coursera — «IT-безпека: захист від цифрового кібершахрайства»; OnlineLawSchool — Курс «IT право»; PECB Ukraine — Курси ISO для IT-фахівців <i>або інші</i> Порядок визнання результатів навчання регламентує Положення про визнання результатів навчання у Запорізькому інституті економіки та інформаційних технологій, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://www.zieit.edu.ua/pdf/litsenzuvannia-ta-atestatsiia/2023stp68.pdf).
9. Політика освітнього компонента.	Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інше) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентацією виконаних завдань під час консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач освіти отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання заліків (іспитів, за графіком екзаменаційної сесії). <i>Складання заліку:</i>

Залік складається у випадку недостатньої кількості балів, набраних в процесі модульного контролю, при наявності не менш ніж 30 балів поточного контролю у вигляді співбесіди з викладачем за списком заздалегідь означених питань.

Здобувачі вищої освіти мають право скласти залік автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру (поточний + модульний контроль) такі здобувачі набрали 60-100 балів.

Політика щодо використання ШІ та академічної доброчесності:

Студенти можуть використовувати ШІ як інструмент для пошуку ідей, структурування тексту або редагування граматики. Також, пропонується використовувати штучний інтелект для самостійного вивчення матеріалу, як інструмент роз'яснення складних питань. Надані ШІ рекомендації або пояснення мають бути перевірені в інших джерелах. Проте заборонено копіювати згенерований ШІ текст напряму у свої роботи. Якщо ви використали ШІ під час підготовки завдання, ви зобов'язані:

- Зазначити, яку саме модель ШІ ви використовували (наприклад, ChatGPT 4o).
- Описати, як саме інструмент допоміг (наприклад, «для генерації ідей до плану»).
- Додати текст вашого запиту (промпту) у додатках до роботи.

Відповідальність за точність наведених фактів несе студент.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

У разі виявлення факту плагіату здобувач освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у ПОЛОЖЕННІ про систему забезпечення академічної доброчесності у Запорізькому інституті економіки та інформаційних технологій

https://www.zieit.edu.ua/pdf/litsenzuvannia-ta-atestatsiia/2026/Pol_AD.pdf

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Семестр	Модуль	Назва теми	Кількість балів
1		Завдання за змістовними модулями	
		Змістовний модуль 1	10
		Змістовний модуль 2	10
		Змістовний модуль 3	10
		Практична робота №1	10
		Практична робота №2	10
		Практична робота №3	10
		Модульні тести (залік)	40
	Разом		100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, курсовий проект (роботи), практика	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Питання до екзамену (заліку):

1. Якою є система нормативно-правового регулювання інформаційних технологій в Україні?
2. Хто є суб'єктами стандартизації та які їх повноваження?
3. Яким є порядок розроблення та прийняття національних стандартів?
4. Які існують підстави та порядок скасування національних стандартів?
5. Як здійснюється перевірка та застосування національних стандартів?
6. Як забезпечується доступ до інформації про стандарти та хто має право власності на них?
7. Що таке кодекси усталеної практики та яке їх правове значення?
8. Що таке технічний регламент, яке його призначення та сфера застосування?
9. Які вимоги встановлюються технічними регламентами до продукції та процесів?
10. Що таке презумпція відповідності та яке її правове значення?
11. Яке значення мають національні та міжнародні стандарти для забезпечення відповідності технічним регламентам?
12. Які правові наслідки порушення вимог технічних регламентів?
13. Що таке оцінка відповідності та які її основні види?
14. У чому полягає відмінність обов'язкової та добровільної оцінки відповідності?
15. Що таке декларування відповідності та в яких випадках воно застосовується?
16. Які вимоги встановлюються до органів з оцінки відповідності?
17. Які документи підтверджують результати оцінки відповідності?
18. Яке правове значення має знак відповідності технічним регламентам?
19. Як здійснюється визнання результатів оцінки відповідності?
20. Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства у сфері оцінки відповідності?
21. Що є об'єктами захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах?
22. Хто є суб'єктами відносин у сфері захисту інформації?
23. Як регулюється доступ до інформації та відносини між власниками, володільцями й користувачами систем?
24. Які встановлюються умови обробки інформації в системі?
25. Як забезпечується захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах?
26. Які повноваження мають державні органи у сфері захисту інформації?
27. Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства про захист інформації?
28. Хто є суб'єктами інтелектуальної власності у сфері інформаційних технологій?
29. Як розподіляються права між розробником, роботодавцем і замовником?
30. Які особисті немайнові та майнові права виникають у розробників ІТ-продуктів?
31. Які особливості передання та використання прав інтелектуальної власності у сфері ІТ?
32. Які основні положення законодавства регулюють авторські та суміжні права?
33. Хто є суб'єктами та що є об'єктами авторського права і суміжних прав?
34. Які особливості правової охорони комп'ютерних програм і баз даних?
35. У яких випадках допускається вільне використання об'єктів авторського права?
36. Які способи розпоряджання майновими авторськими правами передбачені законодавством?
37. Що таке ліцензійні та публічні ліцензії?
38. Які умови надання правової охорони винаходам і корисним моделям?
39. Які критерії патентоздатності винаходу та корисної моделі?
40. Хто має право на реєстрацію винаходу чи корисної моделі?
41. Який порядок подання та експертизи заявки?
42. Що таке пріоритет заявки та міжнародна заявка?
43. Який порядок державної реєстрації та видачі патенту?
44. Які права та обов'язки виникають у власника патенту?
45. У яких випадках дії щодо використання винаходу чи корисної моделі не визнаються порушенням?
46. Які підстави та порядок припинення державної реєстрації або визнання прав недійсними?
47. Які способи захисту прав володільця патенту передбачені законодавством?

12. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

Основна література:

1. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с. ISBN 978-617-511-351-6. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4844/1/InformPravoUKR.pdf>
2. Запорожець Ю. А. Стандартизація та сертифікація систем автоматизації : конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 102 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/fef15ea7-6beb-4304-9172-7b62f47dbd71/content>
3. Інформаційне право України: підручник / за заг. ред. О. П. Орлюк, О. А. Заярного. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 588 с. ISBN 978-966-667-881-5. <https://ippi.org.ua/sites/default/files/informatsijne-pravo-ukraini-pidruchnik.pdf>
4. *Право інтелектуальної власності в цифровій екосистемі* : монографія / авторський колектив. Харків : Право, 2023. 280 с.
5. Вахонєва Т. М. Авторське право і суміжні права в Україні : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 576 с. ISBN 978-617-7020-68-3. <https://www.kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/vahonyeva-t.-m.-2019-avtorske-pravo-i-sumizhni-prava-v-ukrayini.pdf>

Допоміжна література:

1. Гура, Максим. Значення судової практики ЄСПЛ для ІТ-права. *Вісник Харківського Національного Університету Імені В. Н. Каразіна Серія: «Право*, по. 39, 2025, ст. 194–201, <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2025-39-19>.
2. Князь, С., Віденєєв, О. Управління потенціалом інтелектуальної власності підприємства із урахуванням пріоритетів сталого розвитку. *Journal of Innovations and Sustainability*, vol. 7, no. 2, 2023, ст. 12–12, <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.02.12>.
3. Коваль, І., Оверковський, К. Формування статутного капіталу майновими правами промислової власності: законодавче і локальне регулювання. *Pravo Ukraini (Online)*, по. 2021/06, 2021, ст. 141, <https://doi.org/10.33498/louu-2021-06-141>.
4. Левчук, Олена Миколаївна. Внутріредакційні стандарти для спеціалізованих медіа: традиції і трансформації. *Tehnologîa i Tehnîka Drukarstva (Online)*, по. 4(62), 2018, ст. 90–102, [https://doi.org/10.20535/2077-7264.4\(62\).2018.160200](https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(62).2018.160200).
5. Мекшун, П. В. Теоретичні основи механізму державного регулювання сфери безпроводового електрозв'язку в Україні. *Проблеми Сучасних Трансформацій. Серія: Економіка Та Управління*, по. 18, 2025, <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-03-03>.
6. Олещенко, В., Певнєв, В. Розробка методів цифрової стеганографії для захисту авторських прав, на основі водяних знаків. *Сучасні Інформаційні Системи*, vol. 1, no. 1, 2017, <https://doi.org/10.20998/2522-9052.2017.1.10>.
7. Резнікова, В.В., Кравець, І.М. Системи управління та контролю якості товарів. *Ekonomika Ta Pravo*, vol. 64, no. 1, 2024, <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.01.003>.
8. Скворчевський, О., Лаврук, А. Міжнародні та національні стандарти як основа реалізації CALS5 концепції в Україні. *Zbîrnik Naukovih Prac' Naciònal'noi Akademii Deržavnoi Prikordonnoi Službi Ukraïni. Seriâ: Vîjs'kovî Ta Tehničnî Nauki*, vol. 79, no. 1, 2020, <https://doi.org/10.32453/3.v79i1.111>.
9. Сулим, А., Семко, Ж. Порівняльний аналіз вимог технічних регламентів щодо оцінки відповідності рухомого обладнання, що працює під тиском. *Zbîrnik Naukovih Prac' Deržavnogo Universitetu Înfrastrukturi Ta Tehnologij. Seriâ "Transportni Sistemi i Tehnologii,"* no. 36, 2021, <https://doi.org/10.32703/2617-9040-2020-36-9>.
10. Цема, Т., та ін. Дослідження елементів технічного регулювання щодо ведення в обіг та в експлуатацію сільськогосподарських і лісгосподарських тракторів. *Tehnîko-Tehnologîčni Aspekti Rozvitku Ta Viprobuvannâ Novoï Tehniki i Tehnologij Dlá Sil's'kogo Gospodarstva Ukraïni (Online)*, no. 29(43), 2022. <https://doaj.org/article/910073044415416b9e14604f68cbccbd>
11. Храпкін, О. М. Захист інформаційно-комунікаційної мережі установи від несанкціонованого доступу. *Sistemi Ozbroěnnâ i Vîjs'kova Tehnika (Online)*, no. 3(63), 2020, ст. 45–53, <https://doi.org/10.30748/soivt.2020.63.07>.

Нормативно-правові акти

- 1) Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII.
Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#n182>
- 2) Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII.
Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#n451>
- 3) Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» від 05.07.1994 № 80/94-ВР.
Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#n61>
- 4) Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX.
Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
- 5) Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII.
Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>